

УДК 338:504

Лібусь Т. – ст. гр. БМм- 51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЕКОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ ЯК ЕЛЕМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

Науковий керівник: к.е.н., Юрик Н.Є.

Libus T.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

ECOLOGICAL MONITORING AS AN ELEMENT OF CRISIS MANAGEMENT

Supervisor: N.Yuryk, PhD

Ключові слова: кризова ситуація, екологія

Keywords: crisis, environment

Для ринкової економіки характерно систематичне виникнення кризових ситуацій, тому для досягнення стійкого довгострокового розвитку підприємства повинні застосовуватися методи антикризового управління, причому в широкому тлумаченні, яке передбачає не тільки вироблення та реалізацію заходів з подолання вже виниклої кризи, але, в першу чергу, своєчасне виявлення ознак кризової ситуації, яка наближається.

Важливим елементом розпізнавання передкризової ситуації є систематичне проведення діагностики фінансової спроможності за основними параметрами діяльності, в першу чергу, за показниками платоспроможності і фінансової стійкості з наступним визначенням факторів, що викликали погіршення фінансово-економічного та господарського станів.

Для вирішення даної задачі необхідно проаналізувати діяльність підприємства на кожному етапі виробництва, а також додаткові обов'язкові заходи, що виконуються підприємством, зокрема природоохоронні. Серед встановлених в процесі аналізу чинників погіршення стану підприємства потрібно виділити ті, які можуть стати безпосередніми причинами виникнення кризи (фактори кризи).

Фактори кризи, пов'язані з природоохоронною діяльністю, можуть носити як регулярний характер, наприклад, постійні понадлімітні викиди забруднюючих речовин, так і непередбачуваний характер, наприклад, аварійний викид у навколишнє середовище забруднюючих речовин. На підприємствах, в результаті діяльності яких відбувається забруднення навколишнього середовища, недостатньо розраховувати зміни основних параметрів фінансової спроможності в загальноприйнятні періоди часу. Необхідно додатково в поточному режимі відслідковувати зміни даних параметрів під впливом факторів кризи. Щоб мати можливість прийняти превентивні антикризові заходи особливо важливо відстежувати ймовірність виникнення кризової ситуації в поточному режимі в випадках, коли аварійні ситуації виникають досить часто і можуть значною мірою вплинути на платоспроможність підприємства.

Таким чином, екологічний моніторинг, «вбудований» в систему антикризового управління дає можливість підвищити ефективність антикризових заходів, як в екології, так і у сфері економіки.